

Fjord1 Partner
TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 06-11

Fjord1 Partner TILSYNSRAPPORT

Rapport nr.: 06-11
Saksnr: 11/436 SF63
Revisjonsdato: 21.-24.3.2011
Foretak: Fjord1 Partner
Kontaktperson: Trond Magne Målsnes
Revisjonslag: Geir-Rune Samstad, Statens jernbanetilsyn, ledende revisor
Katherine Hui, Statens jernbanetilsyn, fagrevisor
Elisabeth Nilsen, Statens jernbanetilsyn, fagrevisor
Mette Mjelstad, Statens jernbanetilsyn, fagrevisor

Rapportens innhold

Denne tilsynsrapporten beskriver avvik og observasjoner etter revisjon av sikkerhetsstyringsystemet som gjelder for Fjord1 Partners virksomhet.

Hovedkonklusjon

Fjord 1 Partner trafikkerer en ny bane med en ny infrastruktur og nytt vognmateriell. Fjord1 Partner har erfarne og engasjerte medarbeidere. Fjord1 Partner har gitt operativt personell omfattende opplæring.

Fjord1 Partner har store mangler når det gjelder sikkerhetsstyring. Dette gjelder blant annet innenfor målstyring, dokumentstyring og leverandørstyring. Det eksisterer heller ingen overordnet risikoanalyse for hele virksomheten.

Utarbeidet dato: 24.5.2011
Sign.:

Godkjent dato:
Sign.:

Geir-Rune Samstad
Revisjonsleder

Erik Ø. Johnsen
Direktør

1	Innledning.....	4
2	Dokumentunderlag.....	5
	2.1 Myndighetskrav	5
	2.2 Bedriftsinterne krav.....	5
3	Revisjonsomfang.....	5
4	Avvik.....	6
5	Observasjoner	14
6	Andre forhold.....	14
7	Gjennomføring	14
	Vedlegg 1 – Fjord1 Partners egen dokumentasjon.....	15

1 Innledning

Fjord1 Partner fikk 13.4.2010 tillatelse etter tillatelsesforskriften til å drive trafikkvirksomhet og trafikkstyring på Bybanen i Bergen.

Revisjonen hadde som mål å avklare hvorvidt Fjord1 Partner gjennomfører sin virksomhet i samsvar med bestemmelser i, eller i medhold av jernbanelovgivningen.

Fjord1 Partner er et nyetablert trafikkforetak som kjører helt nytt vognmateriell.

Dette var Statens jernbanetilsyns første revisjon av Fjord1 Partner. Revisjonen omfattet store deler av Fjord1 Partners sikkerhetsstyring blant annet sikkerhetspolitikk, målstyring, risikoanalyser, barrierer, oppfølging av hendelser, vedlikeholdsstyring, leverandørstyring, opplæring av førere og beredskap.

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket, og de observasjoner som er registrert gjennom revisjonen.

- AVVIK defineres som manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning.
- OBSERVASJON er forhold som ikke omfattes av definisjonen avvik, men som Statens jernbanetilsyn mener det er riktig å påpeke for å ivareta sikkerheten til passasjerer og tredjeperson.

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel korrigerende avvik innenfor en tidsfrist. Ved alvorlige regelverksbrudd kan Statens jernbanetilsyn pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller også å trekke tillatelsen tilbake.

Statens jernbanetilsyn forventer at observasjoner håndteres slik at disse ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra revisjoner. Det vil si at revisjonsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke. Revisjonen er basert på stikkprøver. Det er således ikke sikkert at alle regelverksbrudd er avdekket. Rapporten bør leses med dette i minne.

Revisjonen er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid hos Fjord1 Partner. Virksomheten har gitt revisjonslaget nødvendig tilgang til dokumenter, lokaler og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonen.

2 Dokumentunderlag

2.1 Myndighetskrav

Følgende lover og forskrifter er benyttet som revisjonsgrunnlag:

- Lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane med mer (jernbaneloven)
- Lov 3. juni 2005 nr. 34 om varsling, rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven)
- Forskrift 10. desember 2010 nr. 1569 om tillatelse til å drive trafikkvirksomhet og infrastruktur for sporvei, tunnelbane, forstadsbane og godsbane, samt sidespor, havnespor m.m. (tillatelsesforskriften)
- Forskrift 6. desember 2006 nr. 1356 om krav til sporvei, tunnelbane og forstadsbane, og sidespor mm (kravforskriften)
- Forskrift 31. mars 2006 nr. 379 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser (varslings- og rapporteringsforskriften)
- Forskrift 18. desember 2002 nr. 1678 om krav til helse for personell med arbeidsoppgaver av betydning for trafiksikkerheten ved jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (helsekravforskriften)
- Forskrift 18. desember 2002 nr. 1679 om opplæring av personell med arbeidsoppgaver av betydning for trafiksikkerheten ved jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (opplæringsforskriften)

2.2 Bedriftsinterne krav

Fjord1 Partners egen dokumentasjon som er benyttet ved dokumentgjennomgang og feltarbeid er beskrevet i vedlegg 1.

3 Revisjonsomfang

Revisjonen ble gjennomført hos Fjord1 Partner og tema for revisjonen var etablering og etterlevelse av sikkerhetsstyringssystem. Revisjonen omfattet gjennomgang av dokumenter, intervjuer av ledelse, medarbeidere og undersøkelser knyttet til ovennevnte tema.

4 Avvik

Avvik 1

Fjord1 Partner har store mangler i styringen av forhold som kan ha betydning for sikkerheten av den virksomheten som drives

Avvik fra:

Kravforskriften § 4-1

"Jernbanevirksomheten skal utøve sikkerhetsstyring av den virksomhet som drives."

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke mulighet til å stille konkrete kompetansekrav til personell hos leverandører som utfører vognvedlikehold, og har derfor ikke utarbeidet slike krav.
2. Fjord1 Partner har ikke mulighet til å stille krav om at personell som bedømmer den trafikksikkerhetsmessige tilstanden til vognmateriell skal følge kravene i helsekravforskriften og opplæringsforskriften.
3. Fjord1 Partner stiller ikke tilstrekkelige krav til leverandørens styringssystem eller vurderer heller ikke om leverandørens styringssystem er tilstrekkelig.
4. Det ble opplyst under intervju at Fjord1 Partner ikke selv kan velge vedlikeholdsleverandør av vognvedlikehold.
5. Det kunne ikke redegjøres for en logisk sammenheng mellom sikkerhetspolitikk, sikkerhetsmål og akseptkriterier.
6. Det kunne ikke redegjøres for hvordan sikkerhetsmålene er utledet.
7. Fjord1 Partner har ikke angitt frist for alle tiltak i referatet for ledelsens gjennomgang 17. februar 2011.
8. Flere dokumenter mangler i VIS til tross for at det er beskrevet at de skal være i VIS, for eksempel,
  - a. Revisjonsprogrammet
  - b. F1P S03-S14 Sjekkliste ved uhell for beredskapsvakt
9. Fjord1 Partner følger ikke sine egne interne bestemmelser, for eksempel,
  - a. Ledermøte gjennomføres ikke i henhold til bestemt frekvens
  - b. Personalmøte, trafikkledere og vognførere, gjennomføres ikke i henhold til bestemt frekvens.
10. Det ble opplyst under intervju at ikke samme person kan utforme og godkjenne et dokument. Dette var tilfellet for risikoanalyse "Avvikskjøring Wergeland".
11. Det er ukjent for Fjord1 Partner at de har ansvaret for å sende Statens jernbanetilsyn melding og søknad om nytt og endret materiell, jf kravforskriften §§ 13-7, 13-8 og 13-9.
12. Det ble observert under intervju at en hendelse som ikke var ferdig gransket internt var registrert som lukket i VIS.

Kommentarer:

Fjord1 Partner har ikke muligheten til å stille kompetansekrav til personell hos leverandør som utfører vedlikehold fordi det er Bybanen As som har inngått kontraktene med denne leverandøren. Kontraktene ble inngått før det var klart at Fjord1 Partner skulle være utførende trafikkvirksomhet.

Avvik 2

Fjord1 Partner har manglende bestemmelser for forhold som omhandler leverandørstyring

Avvik fra:

Kravforskriften § 4-3, første ledd

”Sikkerhetsstyringssystemet skal være tilpasset virksomheten og den aktivitet som drives og skal omfatte alle forhold knyttet til virksomheten, herunder bruk av leverandører. Videre skal det tas hensyn til risikoforhold som oppstår som følge av andre jernbanevirksomheter og tredjeparts virksomhet.”

Revisjonsbevis:

1. Det er ikke utarbeidet interne bestemmelser for godkjenning av leverandører.
2. Fjord1 Partner har ikke sikret seg revisjonsrettighet for alle leverandører, for eksempel Bybanen AS og Keolis.
3. Fjord1 Partner stiller ikke tilstrekkelige krav til leverandørens styringssystem eller vurderer heller ikke om leverandørens styringssystem er tilstrekkelig.

Avvik 3

Fjord1 Partners sikkerhetsstyringssystem mangler interne bestemmelser som skal dekke alle aktiviteter og forhold ved virksomheten

Avvik fra:

Kravforskriften § 4-3, andre ledd

”Jernbanevirksomheten skal ha interne bestemmelser som er nødvendig for at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig og som utfyller krav i eller i medhold av jernbaneloven.”

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser som dekker alle aspekter ved målstyring.
2. Stedfortrederrollen er ikke beskrevet i styringssystemet.
3. Fjord1 Partner har ikke komplett oversikt over kompetanse som er nødvendig for at organisasjonen skal kunne drive sikkerhetsmessig forsvarlig.
4. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for hvor tiltak etter gjennomførte risikoanalyser skulle føres (sikkerhetsoppfølgingsplan, farelogg).
5. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser om evaluering av effekten av gjennomførte tiltak etter avvik og uønskede hendelser.
6. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for hvem som kan utsette frister for gjennomføring av tiltak i forbindelse med avvik og uønskede hendelser.
7. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for hvordan frister for gjennomføring av tiltak skal settes.
8. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for avviksbehandling ved overskridelse av frister for gjennomføring av tiltak, for eksempel
  - a. Ledelsens gjennomgang
  - b. Tiltak etter uønskede hendelser
  - c. Uønsket hendelse ATS skiftebevegelser, innrapportert til tilsynet 7.10.2010
9. Det er ikke utarbeidet interne bestemmelser for godkjenning av leverandører.
10. Fjord1 Partner har ikke mulighet til å stille konkrete kompetansekrav til personell hos leverandører som utfører vognvedlikehold, og har derfor ikke utarbeidet slike krav.
11. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for i hvilke tilfeller trafikkleidere skal beordre stans i trafikken.
12. Det ble opplyst under intervju at Fjord1 Partner ikke har interne bestemmelser for hvilke uønskede hendelser som skal varsles Bybanen AS.
13. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for når en uønsket hendelse skal lukkes.

Avvik 4

Fjord1 Partner mangler i styringen av dokumentasjonen av sikkerhetsstyringssystemet

Avvik fra:

Kravforskriften § 4-5, første og andre ledd

"Sikkerhetsstyringssystemet skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal være gjort tilgjengelig og kjent for alt personell i virksomheten med behov for slik tilgang.

Jernbanevirksomheten skal ha interne bestemmelser om styring og kontroll av dokumentene som inngår i sikkerhetsstyringssystemet. Dokumentasjonen skal være sporbar."

Revisjonsbevis:

1. Flere dokumenter er ikke styrt fordi de mangler for eksempel datering, godkjenning, versjonsnummer eller dokumentnummer, for eksempel
  - a. Oversikt vedlikeholdsleverandør
  - b. Lisenskrav – Føringsplan for Variobahn Stadler LRT Bergen
  - c. Revisjonsprogrammet
  - d. Plan for beredskapsøvelser
  - e. F1P O-12 S1 Praktisk eksamen for vognførere
  - f. Oversikt over gjennomførte risikoanalyser
  - g. Oversikt over kurs og sertifikat som skal registreres i Agresso
  - h. F1P T-01 Opplæringsprogram for vognførere
2. Beskrivelsene av prosessene i VIS er ikke sporbare ved endringer i teksten.
3. Det er manglende oppdatering av dokumenter i VIS, for eksempel er ikke funksjonsbeskrivelsen for ledergruppen oppdatert i forhold til dokumentnummer.
4. F1P-K-09 Måletabell er ikke oppdatert for resultater i perioden januar-februar 2011.
5. Det er ikke samsvar mellom dokumentliste og dokumenter i VIS, for eksempel
  - a. F1P K-08 Funksjonsbeskrivelse Kvalitetssjef, står som utgått i dokumentlisten.
  - b. F1P H-19 Funksjonsbeskrivelse senior trafikkleder, står som skjema for samtale, funksjonsbeskrivelse for senior trafikkleder er nå F1P H-21.
6. Begrunnelsen for revisjonsprogrammet, herunder tema, hyppighet og objekt, er ikke dokumentert.
7. Fjord1 Partner har ikke dokumentert begrunnelsen for frekvensen av gjennomføring av ledelsens gjennomgang.
8. Oversikten over gjennomførte risikoanalyser er ikke oppdatert, for eksempel risikoanalyse for avvikskjøring Wergeland og risikoanalyse for 17. mai er ikke i oversikten.
9. Fjord1 Partner har ikke en oversikt over hvilke midlertidige tiltak som er gjennomført i forbindelse med risikoanalysen "Grovanalyse – Ordinær drift - kjøring", for eksempel midlertidig hastighetsnedsettelse i påvente av en avklaring om montering av gjerde.

Kommentarer:

Styringssystemet til Fjord1 Partner har manglende beskrivelser av hvilke dokumenter i dokumentoversikten som skal legges i VIS og hvilke dokumenter som ikke skal legges i VIS, men som allikevel er en del av styringssystemet. Under gjennomføringen av revisjonen var det ikke lett for brukerne forklare hvilke dokumenter som inngikk i Fjord1 Partners styringssystem, og hvilke som ikke gjorde det.

Avvik 5

Fjord1 Partner har ikke gjennomført de risikoanalyser som er nødvendige for at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig

Avvik fra:

Kravforskriften § 5-2, første ledd

”Jernbanevirksomheten skal planlegge og gjennomføre risikoanalyser som er nødvendige for at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig. Risikoanalysene skal planlegges og gjennomføres på en systematisk og koordinert måte gjennom alle virksomhetsfaser.”

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke en overordnet risikoanalyse for hele virksomheten.

Avvik 6

Fjord1 Partner har mangelfull systematisk oppfølging av gjennomførte risikoanalyser

Avvik fra:

Kravforskriften § 5-3

”Jernbanevirksomheten skal systematisk følge opp forutsetningene for, avgrensningene og resultatene av risikoanalysene.”

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser for hvor tiltak etter gjennomførte risikoanalyser skulle føres (sikkerhetsoppfølgingsplan, farelogg).
2. Fjord1 Partner kunne ikke fremvise en handlingsplan med frister for oppfølging av tiltak etter risikoanalyser.
3. Fjord1 Partner har ikke tatt stilling til hvilke tiltak fra risikoanalysene som skal prioriteres for oppfølging.
4. Fjord1 Partner har ikke en oversikt over hvilke midlertidige tiltak som er gjennomført i forbindelse med risikoanalysen ”Grovanalyse – Ordinær drift - kjøring”, for eksempel midlertidig hastighetsnedsettelse i påvente av en avklaring om montering av gjerde.

Avvik 7

Fjord1 Partner har mangelfull oversikt over gjennomførte risikoanalyser

Avvik fra:

Kravforskriften § 5-4, andre ledd

”Jernbanevirksomheten skal ha en samlet oversikt over de risikoanalyser som er utført. Det skal sikres konsistens mellom analyser som utfyller eller bygger på hverandre.”

Revisjonsbevis:

1. Oversikten over gjennomførte risikoanalyser er ikke oppdatert, for eksempel risikoanalyse for avvikskjøring Wergeland og risikoanalyse for 17. mai er ikke i oversikten.
2. I ”oversikten over gjennomførte risikoanalyser” fremgår ikke gyldigheten til den enkelte risikoanalyse.

Avvik 8

Fjord1 Partner har mangler i sine beskrivelser av funksjoner, ansvar og stedfortredelse

Avvik fra:

Kravforskriften § 6-1, første og andre ledd

”Jernbanevirksomheten skal være organisert slik at ansvar og myndighet klart fremgår.

Beskrivelse av ledelses- og ansvarsforhold av betydning for sikkerheten skal til enhver tid foreligge.”

Revisjonsbevis:

1. Stedfortrederrollen er ikke beskrevet i styringssystemet.
2. Det er ikke angitt i Kvalitetssjefens funksjonsbeskrivelse at vedkommende skal godkjenne vognførere.
3. Funksjonsbeskrivelsene er ikke dekkende for det arbeidet som den enkelte utfører, for eksempel
  - a. Arbeidsoppgaven revisjonsleder er ikke angitt for sikkerhetssjef og kvalitetssjef, jf. F1P K-05
  - b. Det er ikke angitt i funksjonsbeskrivelsene til ledelsen at de er vognførere
  - c. Det er ikke angitt i funksjonsbeskrivelsene til ledelsen at de er beredskapsvakter
4. Fjord1 Partner har ingen beskrivelse av myndighet til å ta beslutninger ved stedfortredelse.

Avvik 9

Fjord1 Partners sikkerhetspolitikk er ikke egnet som styringsverktøy, og er ikke formidlet alt personell

Avvik fra:

Kravforskriften § 3-1

”Jernbaneverksamheten skal ha en sikkerhetspolitikk som er forankret hos organisasjonens øverste leder og formidlet til alt personell.”

Revisjonsbevis:

1. Sikkerhetspolitikken angir ikke de overordnende prinsippene for sikkerhetsarbeidet og er derfor ikke egnet som styringsverktøy.
2. Sikkerhetspolitikken er ikke formidlet til alle leverandørene.

Avvik 10

Fjord1 Partner har mangelfulle planer som viser hvordan de skal nå etablerte sikkerhetsmål

Avvik fra:

Kravforskriften § 3-2, første og andre ledd

”Jernbaneverksamheten skal ha kvalitative og kvantitative mål som er egnet til å opprettholde og forbedre sikkerheten. Målene skal være utformet slik at resultatene kan sammenlignes med målene.

Jernbaneverksamheten skal ha planer som viser hvordan de fastsatte målene for sikkerhet skal oppnås.”

Revisjonsbevis:

1. Det finnes ingen planer med frister og allokerte ressurser for hvordan Fjord1 Partner skal nå sine etablerte sikkerhetsmål.
2. F1P-K-09 Måletabell er ikke oppdatert for resultater i perioden januar-februar 2011.

Avvik 11

Operativt nivå i Fjord 1 Partner har manglende kjennskap til de etablerte barrierer

Avvik fra:

Kravforskriften § 3-3, første og tredje ledd

”Jernbanevirksomheten skal ha barrierer som reduserer sannsynligheten for at feil og fare- og ulykkessituasjoner utvikler seg. Barrierene skal begrense mulige skader og ulemper. Der det er nødvendig med flere barrierer, skal det være tilstrekkelig uavhengighet mellom barrierene.”

”Det skal være kjent i virksomheten hvilke barrierer som er etablert og hvilken funksjon de skal ivareta.”

Revisjonsbevis:

1. Ikke alle intervjuede kunne redegjøre for hvilke barrierer som er etablert og hvilken funksjon de skal ivareta.
2. Fjord1 Partner har ikke en oversikt over hvilke midlertidige tiltak som er gjennomført i forbindelse med risikoanalysen ”Grovanalyse – Ordinær drift - kjøring”, for eksempel midlertidig hastighetsnedsettelse i påvente av en avklaring om montering av gjerde.

Avvik 12

Fjord1 Partner kan ikke dokumentere at gjennomføringen av interne revisjoner og ledelsens gjennomgang er sikkerhetsmessig begrunnet

Avvik fra:

Kravforskriften § 4-4, første og andre ledd

”Jernbanevirksomheten skal systematisk gjennomføre interne revisjoner av sikkerhetsstyringssystemet for å vurdere om det er tilfredsstillende implementert, vedlikeholdt og om det tilfredsstillende krav i eller i medhold av jernbaneloven, samt kravene til sikkerhetsstyringssystem som jernbanevirksomheten har etablert.

Jernbanevirksomhetens ledelse skal regelmessig foreta en gjennomgang av sikkerhetsstyringssystemet for å sikre at det er hensiktsmessig, tilstrekkelig og virker effektivt.”

Revisjonsbevis:

1. Begrunnelsen for revisjonsprogrammet, herunder tema, hyppighet og objekt, er ikke dokumentert.
2. Fjord1 Partner har ikke dokumentert begrunnelsen for frekvensen av gjennomføring av ledelsens gjennomgang.

Avvik 13

Fjord1 Partner har ikke egne akseptkriterier for alle områder som kan ha betydning for sikkerheten

Avvik fra:

Kravforskriften § 5-1

”Jernbanevirksomheten skal ha akseptkriterier for alle forhold av betydning for sikkerheten, vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens. Vurderingene som ligger til grunn for utformingen av kriteriene skal fremgå.”

Revisjonsbevis:

1. Det ble opplyst under intervju at Fjord1 Partner ikke har utarbeidet egne akseptkriterier, men benytter akseptkriteriene til Bybanen AS.

Avvik 14

Fjord1 Partner har mangler i krav til kompetanse og opplæringsprogram til funksjoner av betydning for sikkerheten.

Avvik fra:

Kravforskriften § 6-4, første og andre ledd

"Jernbaneverksomheten skal ha krav til kompetanse for personell som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten.

Jernbaneverksomheten skal ha opplæringsprogrammer for å sikre personellens kompetanse."

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke opplæringsprogram for ledelsen i styringssystemet.
2. Fjord1 Partner har ikke kompetanseplaner for ledelsen i styringssystemet.
3. Fjord1 Partner har ikke samme kompetansekrav til stedfortreder som den det stedfortredes for, og det er heller ikke satt begrensninger i stedfortredelsen.
4. Fjord1 Partner har ikke stilt kompetansekrav for alle funksjoner av betydning for sikkerheten, for eksempel
  - a. Beredskapsvakt
  - b. Revisorer

Avvik 15

Fjord1 Partner har ikke sørget for å få mulighet til å stille krav til kompetanse for personell hos leverandører

Avvik fra:

Kravforskriften § 6-5

"Jernbaneverksomheten skal sørge for at det er etablert krav til kompetanse for personell hos leverandører som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten. Videre skal jernbaneverksomheten påse at leverandørene har systemer som sikrer at personellet som utfører ovennevnte oppgaver har tilstrekkelig kompetanse i forhold til oppgavene."

og

Opplæringsforskriften § 2

"Den som driver jernbaneverksomhet skal sørge for at arbeidsoppgaver som nevnt i § 1 kun utføres av personell som har gjennomgått den opplæring virksomheten krever.

Gjennomført opplæring skal sikre at arbeidsoppgavene utføres på en slik måte at det ikke innebærer en fare for trafiksikkerheten."

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke mulighet til å stille konkrete kompetansekrav til personell hos leverandører som utfører vognvedlikehold, og har derfor ikke utarbeidet slike krav.
2. Fjord1 Partner har ikke mulighet til å stille krav om at personell som bedømmer den trafiksikkerhetsmessige tilstanden til vognmateriell skal følge kravene i helsekravforskriften og opplæringsforskriften.

Kommentarer:

Se kommentarer til avvik 1.

Avvik 16

Fjord1 Partners har mangelfull oppfølging av hendelser og evaluering av effekten av tiltak rettet mot disse

Avvik fra:

Kravforskriften § 8-2

"Jernbanevirksomheten skal undersøke og analysere jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser for å sikre at nødvendige tiltak treffes. Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres. Inntil nødvendige tiltak er satt i verk, skal det ved behov iverksettes kompenserende tiltak."

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke interne bestemmelser om evaluering av effekten av gjennomførte tiltak etter avvik og uønskede hendelser.
2. Det ble observert under intervju at en hendelse som ikke var ferdig gransket internt var registrert som lukket i VIS.

Avvik 17

Fjord1 Partner har ikke en oppdatert beredskapsanalyse

Avvik fra:

Kravforskriften § 7-1, første ledd

"Jernbanevirksomheten skal ha beredskap for nødsituasjoner. Beredskapen skal være basert på resultatet av analyser og være beskrevet i egne beredskapsplaner."

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner mangler en egen beredskapsanalyse.
2. Beredskapsplanen til Fjord1 Partner henviser ikke til resultater av beredskapsanalyser.

Kommentar:

Fjord1 Partners beredskapsplan er basert på de beredskapsanalysene som ble utført av Bybanen AS i forbindelse med etablering av strekningen. Disse er utarbeidet før det ble drift, og er ikke oppdatert.

Avvik 18

Fjord1 Partner kan ikke godtgjøre at de øvelsene som er gjennomført regelmessige og egnet til å verifisere at beredskapen fungerer etter hensikten

Avvik fra:

Kravforskriften § 7-2, første ledd

"Jernbanevirksomheten skal regelmessig gjennomføre øvelser for å verifisere at beredskapen fungerer etter sin hensikt."

Revisjonsbevis:

1. Fjord1 Partner har ikke dokumentert vurderingen av hyppigheten og utvalg av personell som skal delta på beredskapsøvelser.

Avvik 19

Fjord1 Partner sørger ikke for å sende inn søknad om tillatelse til å ta i bruk rullende materiell ved anskaffelse eller ved endring av det rullende materiellet

Avvik fra:

Kravforskriften § 13-7

"Før rullende materiell tas i bruk på infrastrukturen, skal det foreligge tillatelse til å ta det rullende materiellet i bruk dersom ikke annet følger av internasjonale avtaler. Dersom det senere foretas endring av det rullende materiellet, skal Statens jernbanetilsyn vurdere om endringen er av en slik art at ny tillatelse til å ta i bruk det rullende materiellet, eventuelt tillatelse til å ta i bruk endringen, er nødvendig."

§ 13-8

"Det skal sendes melding til Statens jernbanetilsyn om nytt eller endret rullende materiell så tidlig som mulig."

og tillatelsesforskriften § 3-8

"Ansvaret for virksomheten ligger hos den som innehar tillatelsen til å drive trafikkvirksomhet. Ansvaret omfatter blant annet at virksomheten drives på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte, og at vilkårene som er satt for virksomheten i eller i medhold av lov er oppfylt."

Revisjonsbevis:

1. Det er ukjent for Fjord1 Partner at de har ansvaret for å sende Statens jernbanetilsyn melding og søknad om nytt og endret materiell, jf kravforskriften §§ 13-7, 13-8 og 13-9, og tillatelsesforskriften § 3-8

Kommentarer:

Vognmateriellet er eid av Bybanen AS og det har vært Bybanen AS som frem til Bybanen ble satt i ordinær drift har søkt om tillatelse til å ta i bruk rullende materiell. I henhold til tillatelsesforskriften er det den virksomheten som innehar tillatelsen til trafikkvirksomhet som skal ha tillatelsen til å ta i bruk det rullende materiellet. Det er meldt i brev datert 29.10.2010, fra Bybanen AS, at nytt materiell skal tas i bruk. Dette brevet skulle vært sendt av Fjord1 Partner ettersom det er Fjord1 Partner som har tillatelse til å drive trafikkvirksomhet.

5 Observasjoner

Det ble ikke gitt noen observasjoner under revisjonen

6 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under revisjonen.

7 Gjennomføring

Åpningsmøte : 21.3.2011

Feltarbeid : 21.-24.3.2011

Sluttmøte : 24.3.2011

Vedlegg 1 – Fjord1 Partners egen dokumentasjon

Følgende av Fjord1 Partners dokumenter er gjennomgått før feltarbeidet

Dokumenttittel	Dokumentnummer	Dato/rev.nr	Kommentar
Organisasjonskart			
Beskrivelse av organisasjon			Forsiden av VIS (skjermdump)
Oversikt over visjon, politikk, verdier og forretningside	Skjermdump fra VIS		
Oversikt over fora der sikkerhet behandles	Ikke styrt dokument		
Innholdsfortegnelse VIS			Utskrift fra VIS
Bruerveiledning VIS			VIS er Fjord1 Partners styringssystem
Ledelsen gjennomgang	F1P K-02		Skjermdump fra VIS
Referat fra ledelsens gjennomgang		17.2.2011	
Prosedyre for forbedring (inkludert registrering av avvik og håndtering av disse)	F1P K-03		Skjermdump fra VIS
KPI 2011	F1P K-09 KPI - Måletabell 2010-2012		
Sikkerhetsoppfølgingsplan 2011	Ikke styrt dokument		
Godkjenning av leverandører	F1P K-17		Skjermdump fra VIS
Funksjonsbeskrivelser ledelse (Adm. Dir., Driftssjef, Sikkerhetssjef, Kvalitetssjef)	F1P H-05	21.12.2009/ V1.0	
Funksjonsbeskrivelse vognfører	F1P H-06	11.1.2010/ V1.1	
Funksjonsbeskrivelse trafikkleder	F1P H-07	14.4.2010/ V1.0	
Funksjonsbeskrivelse renholder	F1P H-17	22.6.2010/ 1.01	
Funksjonsbeskrivelse Administratør	F1P H-18	1.1.2011/ 1.0	
Funksjonsbeskrivelse Senior trafikkleder	F1P H-19	21.2.2011/ 2.0	
Funksjonsbeskrivelse billettør	F1P H-20	22.6.2011/ 1.0	
Håndbok for driftspersonell - Kapittel 5	F1P O-03	14.4.2010/ V1.0	
Håndbok for driftspersonell - Kapittel 12	F1P O-03	14.4.2010/ V1.0	
Håndbok for driftspersonell - Kapittel 19	F1P O-03	14.4.2010/ V1.1	

Håndbok for driftspersonell - Kapittel 21	F1P O-03	14.4.2010/ V0.9	
Håndbok for driftspersonell - kapittel 21, vedlegg 21.1	F1P O-03	14.4.2010/ V2.0	
Håndbok for driftspersonell - kapittel 21, vedlegg 21.2	F1P O-03	14.4.2010/ V1.0	
Varsling av uønskede hendelser	F1P O-11	7.3.2011/ V1.1	
Avvikshåndtering Drift	F1P O-23	25.2.2011/ V1.0	
Beredskaps- og varslingsplan	F1P S-03	21.6.2010/ V3.0	
Ulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser 06.2010 – 02.2011		22.2.2011	Presentasjon
Oversikt over gjennomførte beredskapsøvelser Fjord1 Partner	Ikke styrt dokument		
Evaluering av beredskapsøvelser			6 gjennomførte øvelser
Referat fra fullskalaøvelse		2.6.2010	Deltakelse fra brann og politi
Leverandøroversikt	Ikke styrt dokument		
Oppfølging av vedlikeholdsleverandør Stadler	Ikke styrt dokument		
Notification of vehicle release from maintenance Activities	Ikke styrt dokument		Skjema som benyttes av Stadler i forbindelse med frigivelse av vogn etter gjennomført vedlikehold
Service Agreement Keolis		Januar 2010	
Keolis-Dep activities during Bergen LRT mobilisation phase		13.8.2010	
Cooperation Agreement		Signert sommer 2009	Avtale om vognmateriell mellom Stadler og Bybanen
Driftsavtale Skyss og Fjord1 Partner		14.5.209	
Avtale mellom Bybanen AS og Fjord1 Partner vedrørende leie og vedlikehold av sporvogner til bruk på Bybanen		14.5.2009	

Avtale mellom Bybanen AS og Fjord1 Partner vedrørende tilgang til infrastruktur		14.5.2009	
Oversikt over gjennomførte risikoanalyser Fjord1 Partner	Ikke styrt dokument		
Grovanalyse Prøvekjøring 14.04.10-22.06.10		14.4.2010/ V1.0	Risikoanalyse Fjord1 Partner
Grovanalyse for økt frekvens 1. november 2010 – høst 2011 Økning til 6 minutters trafikk		10.11.2010	Risikoanalyse Fjord1 Partner
Opplæringsoversikt	Ikke styrt dokument		
Opplæringsprogram for Fjord 1 Partners vognføreropplæring			Forside med oversikt over innhold
Opplæringsprogram for Fjord 1 Partners trafikklederopplæring			Kun forsiden
Revisjonsprogram 2011	Ikke styrt dokument		
Intern revisjon av VF eksamen		20.9.2011	
Revisjonsrapport Intern revisjon av opplæring VF		4.3.2011	
Revisjonsrapport Stadler Pankow GmbH, Bergen		6.7.2010	
Revisjonsrapport Stadler Pankow GmbH, Bergen		2.2.2011	
Referat Sikkerhets- og driftsmøte			Møte mellom Fjord1 Partner og Bybanen AS. Referat fra møte 30, 31 og 32.
Referat fra Vognmøte			Møte mellom Fjord1 Partner, Bybanen AS og Stadler. Referat fra uke 7, 8 og 9.
Referat fra personalmøte Trafikkleder			Internt driftsmøte Fjord 1 Partner. Referat fra 8.7.2010, 7.9.2010 og 8.12.2010.
Referat fra personalmøte Vognførere			Internt driftsmøte Fjord 1 Partner. Referat fra 16.9.2010, 30.9.2010 og 8.12.2010.
Referat fra Ledermøte			Internt møte Fjord1 Partner. Referat fra 29.6.2010, 27.10.2010 og 8.2.2011.

Referat fra driftsmøte med Skyss			Møte mellom Fjord1 Partner, Bybanen AS og Skyss. Referat fra 14.1.2011 og 4.2.2011.
Trafikksikkerhetsinspeksjon		Desember 2010	Inspeksjon utført av Sweco

Følgende dokumentasjon ble i tillegg lest i løpet av revisjonsuka

Dokumenttittel	Dokumentnummer	Dato/rev.nr	Kommentar
Report about Bergen Light Rail		9.2. 2010	Kun til gjennomlesing
Urban guided systems Keolis – Safety Acitivity Organisation and best practices			
Dokumentoversikt	F1P K-00		
Prosedyre for oppfølging av hendelser	F1P S-15	10.6.2010/ V 1.0	
Oversikt over barrierer	F1P S-23		
Forenklet risikoanalyse		23.3.2011	
Informasjon til ansatte i forbindelse med stenging av Fageråstunellen		23.3.2011	
Vedk. søknad om løyve til å ta i bruk rullande materiell		29.1.2010	Vedlegg til kontrakt Skyss – Fjord1 Partner
Dagsrapport fra driftssentral		21.3.2011	